

ILDEREN MIN HAR FORSVUNNET! HVA GJØR JEG?

Av: Lisa Leidig

En situasjon som garantert setter et støkk i enhver ildereier, er når ilderen har forsvunnet. Ildere har en tendens til å "bli borte" fordi de er så nysgjerrige og undersøkende av natur. Så, hva gjør du når ilderen din har forsvunnet? For det første: ikke få panikk! Panikk hjelper verken deg eller ilderen. Så ta et dypt åndedrag før du starter med å lete inne i hjemmet. De fleste ildere har ikke klart å komme seg ut, så et grundig rom-for-rom søk vil eliminere mulighetene for at ilderen kan ha satt seg fast eller ligger og sover et sted. Dersom du ikke er den eneste som bor i huset, så del dere opp. En person leter innendørs, den/de andre utendørs. Har du andre ildere eller andre kjæledyr som kan hjelpe til med å finne ilderen, så sett bånd på de og la dem undersøke. Start med å lete inne i ilderburet ved å ta ut alt av sengetøy for å forsikre deg om at ilderen ikke rett og slett ligger og sover under alt sengetøyet. Når du har lett gjennom buret, så lukk igjen alle inngangene til det slik at ikke dyret sniker seg inn dit mens du leter et annet sted. Utvid sakte søket i rommet der buret står. Start i gulvhøyde og jobb deg oppover til omtrent en meters høyde over den høyeste gjenstanden i rommet. Ikke la noe være usett; sjekk bak møbler, under gjenstander, inni skuffer & skap og bak (eller over!) gardiner. Enhver åpning på ca. 3-4 centimeter i diameter er en mulig rømningsvei.

Klem eller rist på favorittleken da dette kan vekke ilderen hvis den ligger og sover. Dette er et godt tidspunkt for å minne om at det alltid er en god ide å trene ilderen til å komme til deg ved lyden av en pipeleke eller lignende. Døve ildere kan trenes til å komme ved vibrasjoner laget av slåing eller stamping på gulvet. Men utendørs blir mange ildere så ivrige med å undersøke de nye omgivelsene, til å bli lurt av den gamle pipeleken. Et så nøye søk er nødvendig fordi en ilder kan sette seg fast bak møbler og lignende. Andre vanlige farer er innpakningspapir, toalettpapir og tørkeruller. Pappen som disse tubene er festet til kan føre til at ilderen setter hodet fast i enden når han undersøker. Historier om savnede ildere som blir funnet døde med hodet satt fast i slike tuber er dessverre altfor vanlige. Dersom du har slike i huset, så ha de på et sted der ilderen ikke kommer til, del de i to for å gjøre de mindre farlige eller kast de rett og slett i søpla. Etter hvert som alle rommene blir undersøkt (ikke glem skaprom og baderom inne i rommene), så legger du frem sengetøy og mat & vann inne i hvert av rommene. Sjekking av disse ved jevne mellomrom vil fortelle om ilderen har vært der eller ikke. Fersk avføring i kassen er også et sikkert tegn. Dersom du finner et sted der ilderen kan tenkes å ha kommet seg inn i veggen, så lag en masse bråk der og legg frem mat & vann og litt snop ved åpningen. Dette kan da overbevise ilderen om å komme ut. Ikke steng åpningen, men overvåk den nøye. Følg samme prosedyre med eventuelle ventiler. Fortsett med å gradvis utvide søket gjennom hele huset. Sjekk nøye under og inni sofaer, kjøleskap, komfyrer, vaskemaskiner, tørketromler og lignende. Kjøkken og boder har mange spennende steder hvor ilderen kan gjemme seg. Sjekk også vinduer for å forsikre deg om at den ikke kan ha kommet seg ut gjennom de.

Når du har forsikret deg om at dyret ikke er inne i huset, er det på tide å hente inn hjelp. Dette kan for eksempel være familiemedlemmer, venner, naboer, barn i nabolaget og så videre. Let gjennom nabolaget ditt i stadig utvidende grad. De fleste ildere viser seg å være i opptil et par kilometers avstand fra hjemmet. Flere personer hjelper deg å gjennomføre større områder raskere. Først kan du gå gjennom nabolaget mens du klemmer/rister på favorittleken mens du kaller på ilderen. Bank på alle dører og spør om noen har sett noe uvanlig. Vis gjerne frem et bilde av dyret og legg også gjerne igjen navn og telefonnummer. Spør også postmannen og eventuelt annet budpersonell om de kan ha sett "noen rare, små dyr" på ruten sin. Fordi svært få ildere vandrer langt fra hjemmet, viser det seg ofte at en dør-til-dør undersøkelse fører frem til gjenforening med din ilder. Dessuten vet jo nabolagsbarna det meste om det som skjer i området, så fortell derfor så mange du kan om ilderen, inkludert farge og størrelse. Husk samtidig å fortelle hvor mye du savner det. Mange bortkomne ildere blir "adoptert" av velmenende naboer som bor i samme kvartal som deg, og som aldri visste at nettopp du er dyrets eier. Spør veterinæren din og andre dyreklinikker i en fem miles radius om de kan kontakte deg dersom de får inn eierløse ildere.

Ring også viltneimda, dyrevernsforeninger og andre aktuelle organisasjoner. Du må gjerne ringe de daglig. I tillegg til å snakke med folk er det også en del andre ting du kan gjøre: Sett ut et bur med favorittsnopet og vann i håp om at den vil returnere og legge seg i buret for å sove. Trykk opp flyveblader som beskriver dyret ditt. Sett inn annonser i aviser og tilby gjerne finnerlønn. Fremfor alt: fortsett å håpe og lete og banke på dører. Jeg vet om minst tre tilfeller der ilderen ble funnet av en nabo som ville beholde den fordi den var så søt. Fordi disse ildereierne stadig påminnte de velmenende naboene, gjennom løpesedler og dør-til-dør-aksjoner, at ilderen allerede hadde et kjærlig hjem, ble de til slutt levert tilbake. For å forhindre det traumet det er å miste et kjæledyr, bør ildereiere være oppmerksomme på sine dyr til enhver tid og stadig tenke på ildersikring av hjemmet. Men i de fleste tilfeller der et kjæledyr har forsvunnet, er det beste hjelpemiddel å ha så mye informasjon som mulig slik at ilderen ikke blir borte for alltid.

Oversatt av Ingvill Andersen.